

Bep Lanser, een alleskunner

Bep Lanser (1936), Een alleskunner

Zonder twijfel is Bep Lanser een van de meest gelouterde leden van A.S.C. De Volewijckers van de afgelopen decennia. Niemand binnen deze vereniging zal hem dat misgunnen, want Lanser heeft bijna alle mogelijke taken binnen een voetbalclub uitgevoerd. Lanser, lid geworden in 1979 maar al veel langer Volewijckersfan, was voorzitter (officieel, invaller of ad-interim), secretaris, penningmeester, speaker bij wedstrijden en ruim 16 jaar scheidsrechter in de amateurklassen. In de wandelgangen wordt gefluisterd dat Lanser vanwege zijn kleine postuur nooit promotie naar hogere regionen heeft gemaakt. Niettemin werd hem in 2011 door de KNVB de gouden speld voor zijn verdiensten als scheidsrechter toegekend. Ruim daarvoor, in 1995, was Lanser voor zijn inzet voor De Volewijckers al erelid gemaakt. Ook daarna verrichtte Lanser vele hand-en-spandiensten voor de club.

Voorafgaand aan het jaarlijkse Zilveren

Pont toernooi in augustus toog Lanser met de originele koffer naar het Historisch (nu Amsterdams) Museum om het kostbare kleinood (de zilveren pont) op te halen. In 2007 eindigde zijn jaarlijkse gang naar het museum, omdat de club geen representatief deelnemersveld meer op de been kon brengen. Jaren later, toen het toernooi in ere werd hersteld, nam voorzitter Rob Schulp de taak van koerier op zich.

Vanwege zijn vele verdiensten voor de voetballerij, als scheidsrechter, als bestuurslid voor De Volewijckers en als bestuurslid van de Scheidsrechtersvereniging Amsterdam (SVA), werd Lanser in april 2018 door Zijne Majesteit benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Volgens velen zeer terecht. (Zie foto)

Op Facebook schreef onlangs een oud-Volewijcker een eerbetoon aan Bep Lanser: "Precies 40 jaar geleden schreef ik me in als lid bij de Volewijckers als 6-jarig jochie ... de hartelijke ontvangst toen door Bep Lanser in de bestuurskamer ben ik tot de dag van vandaag nooit vergeten. Een clubman pur sang, iets wat tegenwoordig écht uniek is ...".

De foto is uit Het Parool van 30-10-1995. Klik op de krantenpagina om die down te loaden.

FOTO ARCHIEF TIP DE BRUIN
Het elftal van 1944 met (staand tweede van rechts) Ferry van Steen.

Volewijckers kan niet louter op roemrijk verleden teren

door ROBERT MISSET

HET glorierijke verleden van De Volewijckers varieert van een kwartje tot één gulden vijftig (inclusief vriedelijke belasting), werd al spontaan tweehonderd gulden geboden. Ferry van Steen is vergierd in welk jaar dat duel werd gespeeld. "Maar ik weet wel dat we met 1-0 hebben gewonnen," zegt de middevelder, die met De Volewijckers in 1944 landkampioen werd.

De inmiddels 75-jarige Van Steen is speciaal voor het jubileum overgekomen uit Amerika, waar hij al sinds 1948 woont. De oude vedette moet gisteren door weemoed zijn gekweld, toen hij zijn opvolgers in het groen-witte shirt zag ploeteren in de wedstrijd uit de vierde klasse KNVB tegen buurman TOB. Binnen acht minuten keek koploper De Volewijckers al tegen een 2-0 achterstand aan en de 3-2 overwinning werd dan ook uitbundig gevierd.

"We lijkten Ajax wel," riep een supporter, die zich vast niet kon herinneren dat de huidige Europese kampioen ooit met het lood in de schoenen het Mosveld betrad. In 1944 moest zelfs 'tja Abe' Lemstra er met zijn Heerenveen aan geloven. Op Tweede Feestdag vergat Amsterdam zelfs dat het oorlog was en liepen honderden onderduikers mee in een feestelijke parade, nadat De Volewijckers onder leiding van Jaap van der Leek de landstitel had veroverd.

Het moet een bizarre optocht zijn geweest. "Het was een golvende massa, die vaderlandslievende liederen zong," verriest Tip de Bruin, destijds de reserve-doelman, tegenwoordig als oud-bestuurlid hofarchivaris en chroniqueur van de roemruchte geschiedenis van De Volewijckers. "De Duitsers lieten ons gelukkig begaan."

"Zo ging het lang niet altijd," weet Van Steen. "Ik kan me herinneren dat we in Den Haag tegen ADO speelden. Pitseling brak paniek uit op de tribunes omdat het stadion werd afgezet. Voor de poort stonden tientallen auto's van de SD. Iedereen rende het veld op om een goed herkennings te zoeken. Later hoorden we nog dat bij ADO

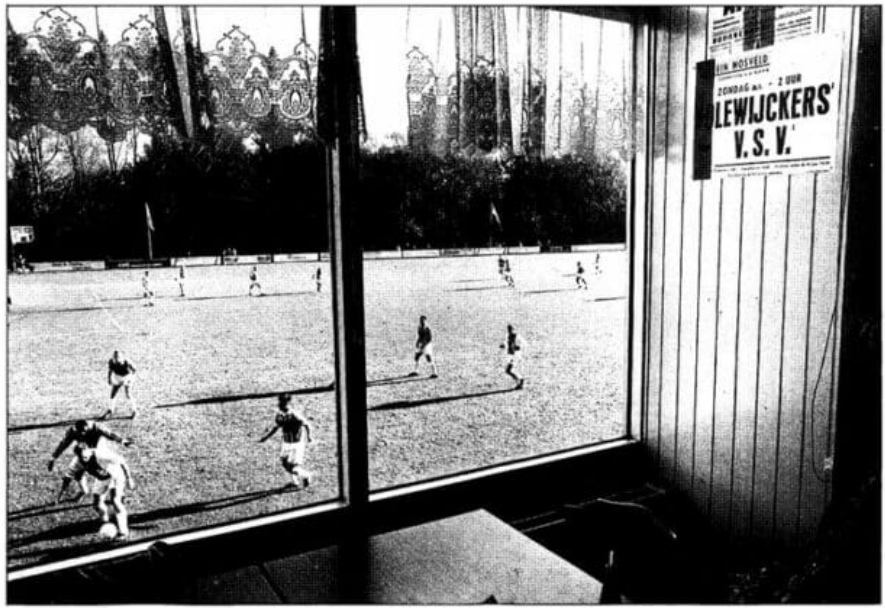
De Amsterdamse voetbalclub De Volewijckers viert deze week haar 75-jarige bestaan als een nederige vierdeklasser. Maar roemrijk is het verleden van de Mosveld-Baby's, met als hoogtepunt de landstitel op een dag dat Amsterdam de Tweede Wereldoorlog even vergat.

twee fascistie meespeelden."

"Het heeft mij altijd verwonderd dat we tijdens de oorlog gewoon konden voetballen. Jaren later las ik in een boek over Karel Loty dat hij met de nazi's had afgesproken de sport te laten floreren om het volk een uitlaatklep te geven."

De Bruin: "Loty heeft met de Duitsers gemene zaak gemaakt. In 1945 was Gerben Wagenaar aanwezig op een groot bevestigingsfeest in het Olympisch Stadion. Loty kwam meteen naar hem toe, maar Wagenaar weigerde hem de hand te drukken. 'U bent dood geweest in de oorlog,' zei Wagenaar. 'U ziet nu dat veel straten die naar Loty zijn vernoemd, andere namen krijgen.'"

De naam van de later door de CPN

Penningmeester Bep Lanser: 'Misschien moet De Volewijckers wel fuseren om te overleven.'

Bep Lanser, Ferry van Steen, Hassie van Wijk en Tip de Bruin (v.l.n.r.) voor het verleden.

verstoten verzetsheld Gerben Wagenaar zal altijd onverbrekelijk verbonden blijven met De Volewijckers. "Gerben speelde als jongen van zestien al in het eerste elftal," vertelt De Bruin. "Na een wedstrijd in februari 1941 tegen DWV werd Wagenaar gewaarschuwd dat hij maar beter niet naar huis kon gaan. Toen zat hij al in het verzet."

"Ik heb hem in die tijd in het diepste geheim nog wel eens ontmoet. Dan had Wagenaar zijn roosje haar zwart geverfd en een vooropgeklakt. Hij wilde altijd eerst weten hoe Volewijckers had gespeeld. Gerben was een moedige, principiele man die een onderscheiding van de Amerikaanse president Eisenhower in ontvangst nam. Maar de hele familie had een groen-wit hart. Zo was Douwe Wagenaar één van de betere voorzitters die Volewijckers heeft gekend."

Van Steen: "Het klinkt misschien vreemd, maar mijn gedachten waren niet bij de oorlog als ik op het Mosveld was. We gingen zo in het

voetbal op dat je de aanwezigheid van de bezetters nauwelijks merkte. Je leerde ook te ruziën om aan voetbal te komen."

"Ik ging eens met een bonnetje naar de Oostelijke Handelskade, waar we suikerbieten konden halen. Mijn broer en ik zagen daar een auto langkomen met aardappelen. Die waren uiteraard bestemd voor mensen die voor de Wehrmacht werkten. Een kennis van mij werkte echter in de loods waar de aardappelen werden uitgedield. Ik weet nog niet hoe het me gukt is, maar ik liep wel naar huis met een zak aardappelen op mijn rug."

Aardappelen heeft Hassie van Wijk in die jaren niet geproefd. Zijn latere schoenvaarder Dirk de Ruiter was één van de steunpilaren van het kampioenselftal uit 1944 en Van Wijk was één van de illustere Mosveld-Baby's die begin jaren zestig onder leiding van Evert Theunisse furor maakte.

En kwestie uit de oorlog blijft hem fascineren. "Ik weet dat veel club in de oorlogjaren jaaiers waren op De Volewijckers, omdat geen enkele speler van die club in Duits-

land hoefde te werken," zegt Van Wijk. "Hoe kregen jullie dat voor elkaar?"

Van Steen: "Ik werkte in een fabriekje aan de Schaafsmaat en zat op de avondschool. Ik kon via mijn studie een jaar uitstel krijgen voor de Arbeidseinsatz. Toen ik aan de beurt was, ben ik tijdelijk bij boeren ondergedoken in Holywood. Daar kwam ik iemand tegen die mij adviseerde voor een Duitse firma, ergens in de stad, te gaan werken."

"Geen prettig idee. Maar wie daar werkte, hoefde niet naar Duitsland. Ik kon geen kant meer op. Dat bedrijf heeft me aangenoemen en zo ben ik de oorlog doorkomen. Later hoorde ik dat de directeur door de nazi's is geïnterviewd. Zijn firma bleek als schuilplaats te fungeren voor mannen die de Arbeidseinsatz wilden ontlopen."

De Bruin: "Zo had iedereen in dat kampioenselftal zijn papieren. Daan de Jongh en Wim van Gelder werkten bij een uitgeverij. Ik zat destijds bij het gemeentelijk kadaster. Ik heb voor één van de spelers nog een Austere gemaakt waarop stond dat hij voor onze

dienst onmisbaar was. Daarom kon hij nog invallen tijdens de kampioenswedstrijd in 1944."

Van Wijk: "De situatie in Noord was een stuk troekleuriger dan in de stad. Op de dag waarop ik mijn eerste verjaardag vierde brak de oorlog uit. Ik weet wat honger lijden is. Ik heb suikerbieten en bloembollen gegeten, ik stroopte de gaarkruken af en zat bovendien onder de luitzen. Voor ons was Noord aan de overkant van het IJ. Ver weg, waar de boeren woonden. Ik speelde bij ZSG, toen ik door De Volewijckers werd benaderd."

"Voor mij was de tocht naar Amsterdam-Noord een hele belevenis. Je moest in de jaren vijftig nog een cent betalen voor de bus die om het Centraal Station heen ging naar de poort. Wilde je door het station heen lopen, dan kostte dat vijf cent voor een peroonkaartje. Bij De Volewijckers moest ik nog voor een halfoctogecommissee verschijnen. Met knikkende knieën liep ik door de Van der Peckstraat. Aan het eind stond een hek en dan liep je zomaar het voetbalveld op, vijf meter naast de markt. Dat had ik nog nooit meegemaakt. De ambiance op het Mosveld was uniek."

De Bruin: "Eo Jaspers was vanaf de jaren vijftig de terreinrechter. Als de jongens na de training wilden douchen, gebeurde het wel dat het water op was, omdat Ko de watervoorraad had verkocht aan de waterboeren op de markt."

Van Wijk: "In die tijd hadden maar heel weinig mensen een douche. Wat flakte Ko? Die liet al die vrouwen van de markt in de kleedkamers douchen. Tot zijn baas, die ook twee keer per week bij ons een bad nam, drie spiermaten vrouwen aantruf. Ach, als je Ko een sigaar gaf, kreeg je alles voor elkaar."

Frits Kiek, Gerrie Clement, Piet Bongard, Sjank de Vries, reeds vergeten helden uit het spannende jongensboek over de Mosveld-Baby's trekken voorbij. En met een spottende onderton stemt Van Wijk dat een jongen van achttien zich begin jaren zestig iets bedeesder gedroeg van de pubert van de jaren negentig. "Na de wedstrijd gingen we vaak naar de houten kerk in Bulksloot, waar onze trainer Evert Theunisse woonde of we gingen poffertjes eten bij Hartkema, destijds een bekende zaak."

"Kin je nagaan wat een sulletjes we eigenlijk waren. In bioscoop Astoria gingen we keurig naar de eer-

ste voorstelling, opdat we om negen uur in bed konden liggen. We konden ook niet naar de late film, want de portier van Astoria was ook lid van De Volewijckers. Het was letterlijk één grote familie, want veel jongens uit mijn elftal trouwden met dochters van mensen die op de een of andere manier aan De Volewijckers waren gereserveerd."

De Bruin: "Voetbal was nog een sociale gebeurtenis. Elke zondag middag gingen overal in Noord de deuren open en liepen de mensen naar het Mosveld. De Volewijckers heeft de emancipatie van de bewoners van Amsterdam-Noord bevorderd, wij vormden het bindmiddel. Dat was het Mosveld hebben moeten verlaten, is de doodsteek voor De Volewijckers geweest."

Van Wijk: "Ik heb het begin van de afkanking nog meegemaakt. Dat was in het seizoen waarin wij onze trainer Daan de Jongh in de spelersbus aan een hartaanval hebben zien overlijden. Het was de winter van 1963, waarin die beroemde Eftestedenicht werd gehouden. Wij hoorden nog op een noodsompetitie, maar we konden het seizoen normaal afmaken. Na de degradatie begon de grote keeloop."

De Bruin: "Nadat we in 1974 onze licentie voor 75.000 gulden aan De Stoop hadden verkocht, hebben we alle bedrijven in Noord aangeschreven. De captains of industry reagerden niet. Terwijl hun personeel zich elke week bij De Volewijckers vermaakte, in die zin is het logisch dat de club nu in de vierde klasse uitkomt, want wij betalen de spelers niet meer dan de door de KNVB toegestane onkostenvergoeding."

Penningmeester Bep Lanser vraagt zich dan ook af of De Volewijckers het hoofd wel zelfstandig boven water kan houden. "Ik staal niet uit dat ook Volewijckers wellicht een fusie moet aangaan om te overleven. In deze buurt wordt flink gebouwd en Noord telt al bijna honderdduizend inwoners. Toch neemt het aantal vijfballen in Amsterdam dramatisch af."

De Bruin: "Wij slapen bij wijze van spreken in een groen-witte pyjama. Mij woofd wel eens verveeren dat ik te gevoelig ben voor nostalgie. Maar Volewijckers weerspiegelt mijn jeugd. De club is een deel van mezelf geworden. Veel affiniteit met de huidige generatie heb ik niet. Toch is deze club nu diegenewerf in de wereld dat ik ben nog wel honderd jaar te worden."